

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۶

جمعه ۹۹/۰۶/۲۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی. تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۲۰	۱	۲۰	۱۵ دقیقه
۲	زبان عربی ۲	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۸۱	۹۰	۲۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۹	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمونهاى سراسر گاج

دروس	طراحان	ويراستاران علمى
فارسى	اميرنجات شجاعى - مهدى نظرى	اسماعيل محمدزاده مسيح گرجى - مريم نورى نيا
زبان عربى	روح اله اصغرى	حسام حاج مؤمن - پريسا فيلو عليرضا شفيعى - شاهو مراديان سيد مهدى ميرفتحى
دين و زندگى	مرتضى محسنى كبير محمد رضايى بقا	بهاره سليمى
زبان انگليسى	اميد يعقوبى فرد	مريم پارسائيان
رياضيات	محمد يگانه	مينا نظرى
تاريخ	محمداسماعيل سلمان پور	مريم پارسائيان - سيده مريم ميرقاسمى فاطمه ساريخانى - على على پور
جغرافيا	محسن مصلايى	مريم پارسائيان - محمداسماعيل سلمان پور سيده مريم ميرقاسمى - فاطمه ساريخانى
جامعه شناسى	مينا تاجيك	مريم پارسائيان - رقيه بزند سيده مريم ميرقاسمى - على على پور
فلسفه و منطق	سيد حسام الدين جلالى طهرانى	مريم پارسائيان - عماد صفر نژاد

فروشگاه مركزى گاج: تهران - خيابان انقلاب
نيش بازارچه كتاب

اطلاع راسد ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه ریزی و هماهنگی: مريم جمشیدی عینی - مينا نظرى

ويراستاران فنى: بهاره سليمى - ساناز فلاحى - مرواريد شاه حسينى - مريم پارسائيان

سرپرست واحد فنى: سيده قاسمى

صفحه آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

- ۱ ۲ معنی درست واژه: توییح: مهر یا امضای پادشاهان و بزرگان در ذیل یا بر پشت فرمان یا نامه
- ۲ ۴ معنی درست واژه‌ها: لفاف: پارچه و کاغذی که بر چیزی پیچند. / ضیعت: زمین زراعتی / پالیز: باغ، جالیز / زرخندان: چانه
- ۳ ۴ املاي درست واژه: قالب: چارچوب (غالب: چیره)
- ۴ ۲ املاي درست واژه‌ها:

حلاوت: شیرینی

حمیت: غیرت، جوان مردی، مردانگی

زایل شدن: نابود شدن، برطرف شدن

۵ ۳ خط: مسند / آزاد: مسند

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ فعل: بردارم / مفعول: دل / فعل: [به نظر] آمد / نهاد: سراب
- ۲ فعل: ندارد / بدل: بی‌رحم / تأثیر: مفعول
- ۴ خموشی: مضاف‌الیه / فعل: آمد / پری‌زاد: نهاد
- ۶ ۲ ترکیب وصفی: ماهی لب‌تشنه / ماهی خاموش / می ناپ / زاهد خشک (۴ مورد)
- ترکیب اضافی: ریشهٔ من / تیغ بیداد / بیداد تو / داروی بی‌هشی / بی‌هشی باده‌کشان / گل تصویر (۶ مورد)

۷ ۴ فعل «ساختن» در این گزینه معنی اسنادی دارد و در سایر گزینه‌ها به معنی «سازگار شدن» به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ ور (اگر) ت ز من باور نکند از ثریا پرس
پیونر وابسته‌ساز / جملهٔ وابسته / جملهٔ هسته
- ۳ آمدم تا بر خاک پای یار خود رو نهم
جملهٔ هسته / پیونر وابسته‌ساز / جملهٔ وابسته
- آمدم تا از کار خود ساعتی عذر خواهم
جملهٔ هسته / پیونر وابسته‌ساز / جملهٔ وابسته
- ۴ چو خود به تسکین دل من رفتی باری خیال خویش را بفرست
پیونر وابسته‌ساز / جملهٔ وابسته / جملهٔ هسته

۹ ۲ گروه‌های مسندی: آزاد / خواجه / مقبل (۳ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ رهن / منزل (۲ مورد)
- ۳ کم / کامل (۲ مورد)
- ۴ بالاترین عیب‌ها / جاهل (۲ مورد)

۱۰ ۲ جناس تام (بیت «ه»): که (چه کسی)، که (حرف ربط)

استعاره (بیت «الف»): جولان کف (اضافهٔ استعاری) / سینۀ دریا (اضافهٔ استعاری)

حسن آمیزی (بیت «د»): زهر دشنام

تلمیح (بیت «ب»): گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع)

ایهام تناسب (بیت «ج»): شور: ۱- هیجان ۲- نمکین (متناسب با نمکدان و ملاحظ)

۱۱ ۴ ایهام: —

پارادوکس: لباس دانستن عریانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ استعاره: جان‌بخشی به شمع و پسته / حسن تعلیل: دلیل روشنی دیدهٔ شمع اشک ریختن و دلیل سرخی دهان پسته، خون دلی است که در اثر خندان شدن بی‌جا نصیب او شده است.

۲ جناس ناقص: شست، دست / کنایه: دست شستن کنایه از رها کردن، صرف نظر کردن و قطع تعلق / گران‌جانی کنایه از پستی و فرومایگی

۳ تشخیص: جان‌بخشی به آینه / مراعات نظیر: رو، چشم / دیدن، چشم، آینه

۱ ۱۲

استعاره: نوگل: استعاره از معشوق، خار: استعاره از عیب / لعل: استعاره از لب معشوق / گهر: استعاره از سخن معشوق / جان‌بخشی به باد صبا تشخیص و استعاره است.

تناسب: برگ، نوگل، خار / لعل، گهر

تشبیه: آتش عشق (اضافهٔ تشبیهی): تشبیه عشق به آتش
تشخیص: مورد خطاب قرار گرفتن باد صبا و جان‌بخشی به آن.

تضاد: نوگل ≠ خار

۱ ۱۳

تلمیح (بیت «ه»): اشاره به داستان بیستون‌کندن فرهاد

استعاره (بیت «الف»): جان‌بخشی به سپهر، تشخیص و استعاره است. / ناخن اندیشه (اضافهٔ استعاری)

ایهام تناسب (بیت «ب»): شیرین: ۱- گونه‌ای مزه ۲- معشوق فرهاد (متناسب با تیشه)
تشبیه (بیت «د»): بوتۀ اندیشه (اضافهٔ تشبیهی)

کنایه (بیت «و»): حلقه در گوش کشیدن کنایه از مطیع شدن

۱ ۱۴

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینهٔ (۲): خودحسابی و آخرت‌اندیشی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱ دردمندی در دنیا موجب آسودگی در آخرت است.

۲ گذر سریع عمر و ناپایداری دنیا

۳ آسودگی ثروتمندان از رنج روزگار

۳ ۱۵

مفهوم مشترک آیهٔ شریفه و سایر گزینه‌ها: ستایش سازگاری و مدارا

مفهوم مقابل در گزینهٔ (۳): نکوهش سازگاری و مدارا

۲ ۱۶

مفهوم بیت‌های گزینهٔ (۲): ب) گله از بی‌وفایی معشوق

و) ناپایداری قدرت دنیوی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر بیت‌ها: توکل

۱ ۱۷

مفهوم بیت گزینهٔ (۱): ناتوانی آدمی در برابر قضا و قدر

۳ ۱۸

مفهوم بیت سؤال: خاموشی لازمهٔ عشق‌ورزی است.

مفهوم گزینهٔ (۳): تقابل عشق و خاموشی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱ توصیه به خاموشی عاشقانه / تقابل عشق و زهد

۲ خاموشی زمینه‌ساز وصال است.

۴ جبرگرایی / گله‌مندی همیشگی آدمی / ناپایداری دنیا

۲ ۱۹

مفهوم گزینهٔ (۲): توصیه به انصاف و پرهیز از نقد یک‌جانبه

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌توجهی به اهل هنر / وارونگی ارزش‌ها

۴ ۲۰ مفهوم بیت‌ها:

ج) احترام به حقوق دیگران

ه) طلب عنایت

الف) خدمت به هم‌نوع

د) مناعت طبع

ب) نکوهش تزویر

زبان عربی

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، مفهوم و یا واژگان مشخص کن (۲۸ - ۲۱):

۱ ۲۱

قد عَلِمَ: آموزش داده است [رد سایر گزینه‌ها]

استاذ الأدب العربي: استاد ادبیات عرب [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

طَلَبَ: به دانشجویانش [رد گزینهٔ (۲)]

أبیاتاً ممزوجةً بالفارسیة: ابیاتی آمیخته به فارسی [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

لمعرفة صناعة التلمیح: برای شناخت صنعت تلمیح [رد گزینهٔ (۳)]

۲۲ ۳ نَقَار الخشب طائر: دارکوب پرنده‌ای است ... [رد سایر گزینه‌ها]

بنقر: نوک می‌زند [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

جذع الشجرة: تنه درخت [رد گزینه (۲)]

عشر مزاب: دهبار [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

علی الأقل: حداقل [رد سایر گزینه‌ها]

۲۳ ۴ لَنْ أَحْكَم: داوری نخواهم کرد [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

بما لا أعلمه: در مورد آن چه که (چیزی که) آن را نمی‌دانم [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

لن أعارض: مخالفت نخواهم کرد [رد سایر گزینه‌ها]

قبل أن أفهم: پیش از آن‌که بفهمم، پیش از فهمیدن («أن + فعل مضارع» را به صورت مصدر هم می‌توان ترجمه کرد.) [رد گزینه (۳)]

۲۴ ۲ رِيَاخٌ شديدةٌ: بادهایی شدید، بادهایی تند [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

خرَبَت: ویران کرد، خراب کرد [رد گزینه (۱)]

كثيراً من البيوت: بسیاری از خانه‌ها را [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

جنب: کنار [رد گزینه (۳)]

شاطئ البحر: ساحل دریا [رد گزینه (۱)]

۲۵ ۱ ترجمه درست عبارت: هر چه از خوبی‌ها انجام بدهی آن‌ها را توشه‌ای برای آخرت می‌یابی.

۲۶ ۲ ترجمه صورت سؤال: «پروردگام مرا به مدارا کردن با مردم

دستور داده است؛ همان‌طور که مرا به انجام واجبات دینی دستور داده است.»

مفهوم: مدارا کردن با مردم هم‌چون انجام واجبات دینی ضرورت دارد و بااهمیت است.

۲۷ ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) الحَرَجُ ≠ الفَرْجُ

ترجمه: برادرت به من کمک کرد تا از تنگنا رهایی یابم و با گشایش روبه‌رو شوم.

(۲) يَضْمٌ = يَحْتَوِي

ترجمه: آن کتاب کلماتی را در بر می‌گیرد و حاوی ترکیب‌های وصفی است.

(۳) مترادف و یا متضاد ندارد.

ترجمه: جوان پس از آن حادثه بار دیگر به دروغ برنگشت.

(۴) السَّيِّئَةُ ≠ الحَسَنَةُ

ترجمه: مجرم به خاطر کارهای زشتش پشیمان شد و تصمیم گرفت که نیکی را انجام دهد.

۲۸ ۴ ظرفی که به وسیله آن آب یا چای نوشیده می‌شود «الکأس»

(جام، لیوان) است و نه «الزَّفَات» (خاک قبر)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) زیوری از طلا یا نقره در دست زن ← دستبند

(۲) کسی که از سخن و رفتار و شکل او خوشش می‌آید ← نمکین (بانمک)

(۳) پرندگان در آن‌ها زندگی می‌کنند ← لانه‌ها

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با متن به سوالات زیر پاسخ بده (۳۳ - ۲۹):

۲۹ ۳ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) متوکل از سخن ابن سکتیت خشمگین شد.

(۲) فرزندان علی (ع) نزد ابن سکتیت دوست‌داشتنی‌تر بودند.

(۳) ابن سکتیت از سخن متوکل ترسید.

(۴) ابن سکتیت در دوره عباسی یک دانشمند بود.

۳۰ ۱ سرانجام ابن سکتیت چه بود؟

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) زبان او فوراً قطع شد.

(۲) محبت اهل بیت (علیهم السلام) را انکار کرد.

(۳) از سوی خلیفه تشویق شد.

(۴) فوراً نظرش را تغییر داد.

۳۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) للغائبه ← للغائب / لازم ← متعدّد / ضمير «هي» المستتر ← الاسم الظاهر

(۳) ضمير «هو» المستتر ← الاسم الظاهر

(۴) مزید ثلاثي من باب «تفعیل» ← مجرد ثلاثي

۳۲ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مزید ثلاثي من باب «إفعال» ← مجرد ثلاثي / الفعل المجهول ← الفعل

المعلوم / نائب فاعله ← فاعله

(۳) ضمير «هو» المستتر ← الاسم الظاهر

(۴) معرب ← مبني

۳۳ ۴ «أَحَبَّ» بر وزن «أفعل» اسم تفضیل مذکر است و نباید آن را

با فعل ماضی «أَحَبَّ» (دوست داشت) اشتباه گرفت.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن: (۴۰ - ۳۴)

۳۴ ۴ مهم‌ترین وزن‌های اسم مبالغه: «فَعُول، فَعَال، فَعَالَةٌ»

ترجمه: دست دانش‌آموز هنگام تصادف شکسته بود. (در این عبارت اسم مبالغه نیامده است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الغفّار: بر وزن «فَعَال» (اسم مبالغه)

(۲) شكور: بر وزن «فَعُول» (اسم مبالغه)

(۳) حَمّالة: بر وزن «فَعَالَة» (اسم مبالغه)

۳۵ ۲ «خَيْرٌ» به معنای «بهترین» صفت عالی است و پس از آن

مضاف‌إلیه (الأمر) آمده است؛ بنابراین اسم تفضیل است.

ترجمه: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «خَيْراً» به تنهایی آمده است و به معنای «نیکی، خوبی» است.

ترجمه: پس هر کس ذره‌ای نیکی انجام دهد آن را می‌بیند.

(۳) «الخَيْرُ» به همراه «ال» آمده و به معنای «خوبی» است.

ترجمه: خوبی در آن چیزی است که اتفاق افتاده است.

(۴) «الخَيْرُ»، در این‌جا نیز به معنای «خوب، نیک» اسم تفضیل نیست.

ترجمه: کارهای خوب موجب خشنودی خداوند است.

۳۶ ۴ نکته ۱: مهم‌ترین ادوات شرط عبارتند از: إِنْ (اگر)، مَنْ

(هر کس، هر که)، مَا (هر چه)، إِذَا (هنگاه، اگر) که شروع جمله شرطی با این ادوات است.

نکته ۲: جمله شرطی با ادوات شرط شروع می‌شود و از دو جمله تشکیل می‌شود، جمله شرط و جمله جواب شرط

نکته ۳:

(۱) «ما»ی شرط (در ۲ نکته بالا، توضیح داده شده است).

(۲) «ما»ی استفهام: برای پرسش به کار می‌رود و به معنای «چيست» است.

(۳) «ما»ی موصول: دو جمله را به هم وصل می‌کند و به معنای «چیزی

که» است.

ابن سکتیت ادیبی متعهد است که در دوره عباسی می‌زیست و او دوستدار اهل بیت رسول خدا (ص) بود. روزی متوکل از او پرسید: «آیا دو فرزند من نزد تو دوست‌داشتنی‌تر هستند یا فرزندان علی (ع)؟» پس ابن سکتیت از سخن متوکل عصبانی شد و با جرأت گفت: «به خدا قسم قنبر، غلام علی بن ابی طالب (ع) نزد من دوست‌داشتنی‌تر از این دو و پدرشان است.» خلیفه خشمگین شد و دستور به قطع زبان ابن دانشمند شجاع داد.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پروردگارا قطعاً من از این‌که از تو چیزی بخواهم که علمی به آن ندارم، به تو پناه می‌برم.
- (۲) خدایا با آن‌چه به من یاد دادی، به من نفع رسان و به من یاد بده آن‌چه را که به من نفع می‌رساند.
- (۳) «و هنگامی که مؤمنان گروه‌ها را دیدند گفتند، این چیزی است که خدا به ما وعده داد.»

(۴) هر چه از خوبی‌ها انجام دهید، آن‌ها را توشه‌ای برای آخرتتان می‌یابید.

۳۷ ۲

حروف «آن: که» و «کی، لی، لیکی، حتی: تا، برای این‌که، تا، تا» بر سر فعل مضارع می‌آیند و در معنای آن تغییر ایجاد می‌کنند؛ فعل‌هایی که دارای این حروف‌اند، در فارسی «مضارع التزامی» ترجمه می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آن + لا نصتر ← مضارع التزامی

ترجمه: ما باید رویمان را با تکبر از مردم برگردانیم و در زمین با خودپسندی راه نرویم.

(۳) حتی + مطر ← مضارع التزامی

ترجمه: زمین سرسبز نمی‌شود تا این‌که آسمان، بسیار ببارد.

(۴) لی + یسترجع ← مضارع التزامی

ترجمه: دانش‌آموز به کتابخانه آمد تا کتاب‌های علمی را پس بگیرد.

۲۸ ۱

اسم نکره: اسم‌هایی که تنوین نمی‌دارند، نکره می‌باشند.

نکته: اما اسم‌های خاص اگر تنوین بگیرند نکره نیستند بلکه معرفه‌اند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بضائع (معرفه به اضافه)، هذا (اسم اشاره)، البائع (معرفه به ال)، الحضر (معرفه به ال)

(۲) شراً (اسم نکره)

(۳) جبالاً، مرتفعه (اسم‌های نکره)

(۴) حریاء (اسم نکره است، دقت کنید: گاهی برخی اسم‌ها با این‌که نکره‌اند اما تنوین ندارند؛ مثل «حریاء» که به «اء» زائد ختم شده است.)

۳۹ ۳

«موضوع» اسم نکره در عبارت است و جمله «بجلب» جمله بعد از اسم نکره است (جمله وصفیه) که برای توصیف «موضوع» آمده است.

ترجمه: مدیر در موضوعی دخالت کرد که برایش مشکلات بسیاری را به بار می‌آورد.

۴۰ ۴

«ل» بر سر فعل مضارع دو معنی دارد:

(۱) باید ... (۲) تا، تا این‌که، برای این‌که

از طریق ترجمه عبارت، تفاوت این دو معنا مشخص می‌شود.

لنتکلم: تا سخن بگویم

ترجمه: نزد مدیر رفتیم تا در مورد مشکلات مالی‌مان سخن بگویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لأذهب: باید بروم

ترجمه: برای برداشتن کیف باید به انبار بروم.

(۲) لئنهتی: باید آماده کنیم

ترجمه: پدر گفت: «باید خودمان را در کسب موفقیت آماده کنیم.»

(۳) لنتسمع: باید بشنوم

ترجمه: باید سخن کسی را که ما را به سمت خوبی نصیحت می‌کند، بشنوم.

دین و زندگی

۴۱ ۱

این فرمایش امام سجاد (ع) که ناظر بر «شناخت هدف زندگی» است با آیه ۴۵ سوره شوری مرتبط است که می‌فرماید: «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ ... : در حقیقت، زیان‌کاران کسانی‌اند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند ...»

۴۲ ۳

خدای جهان، آفریدگاری حکیم است. حکیم یعنی کارهای او دارای هدف است، پس هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می‌کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می‌فرماید. پس هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است. آیه شریفه «قَالَ رَبِّنا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى» بیانگر همین مفهوم است.

۴۳ ۳

قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چنددینی را از ناحیه آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می‌کردند. این دلیل درباره ادیانی است که منشأ اصلی آن‌ها الهی است. امروزه ادیانی وجود دارند که کاملاً به دست انسان‌ها ساخته شده است و جنبه الهی ندارند.

۴۴ ۴

مطابق آیه ۱۳ سوره شوری: «خداوند از دین، همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آن‌چه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.» توصیه مشترک برای تمامی رسولان به پا داشتن دین و عدم تفرقه در آن است.

۴۵ ۳

خداوند برنامه هدایت انسان را از طریق پیامبران می‌فرستد. انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود. سؤال‌هایی از قبیل «چیستی هدف انسان» و «آینده او» و «راه درست زندگی» دغدغه انسان‌های جست‌وجوگری است که برای خود و فرصت زندگی‌ای که در اختیارشان قرار گرفته، ارزش قائل‌اند. غفلت و بی‌توجهی به این سؤال‌ها آثار و عواقب زیان‌باری دارد که روزی گریبان انسان را خواهد گرفت؛ روزی که دیگر کاری از او ساخته نیست و زمان جبران سپری شده است. «کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش / کی روی، ره ز که پرسی، چه کنی، چون باشی؟»

۴۶ ۳

از آن‌جا که خداوند پیامبران را می‌فرستد و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می‌دهد، تعیین زمان ختم نبوت نیز با خداست زیرا اوست که دقیقاً می‌داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه.

۴۷ ۴

یکی از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، انسجام درونی در عین نزول تدریجی است. در آیه ۸۲ سوره نساء می‌خوانیم: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلافاً كَثِيراً: پس آیا در قرآن تدبیر نمی‌کنند؟ و اگر از جانب [کسی] غیر از خداوند بود، قطعاً در آن ناهماهنگی زیادی می‌یافتند.» نبود تعارض و ناسازگاری «اختلافاً کثیراً» در میان آیات قرآن به انسجام درونی در عین نزول تدریجی از جنبه‌های اعجاز محتوایی اشاره دارد.

۴۸ ۲

امام باقر (ع) در مورد اهمیت ولایت ظاهری فرمودند:

«بَيَّنِّي الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ وَ الصَّوْمِ وَ الْحَجِّ وَ الْوَلَايَةِ وَ لَمْ يَبْدَأْ بِشَيْءٍ كَمَا نُوذِيَ بِالْوَلَايَةِ: اسلام بر پنج پایه استوار است: بر نماز، زکات، روزه، حج و ولایت، و به چیز دیگری دعوت نشده آن‌گونه که [مردم] به ولایت دعوت شده‌اند.»

در این حدیث، ابتدا اشاره به اعمال عبادی نماز و زکات و روزه و حج شده که از مصادیق مرجعیت دینی یعنی بیان احکام و ... هستند، اما در پایان اشاره به ولایت شده و آن (ولایت ظاهری) را برترین پایه معرفی نموده است.

۴۹ ۳

پس از نزول آیه ۵۹ سوره نساء «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ: ای مؤمنان از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی امرتان «صاحبان امر» اطاعت کنید.» جابرین عبدالله انصاری نزد رسول خدا (ص) آمد و گفت: «یا رسول الله، ما خدا و رسول او را شناخته‌ایم، لازم است «اولی الامر» را نیز بشناسیم.»

در پاسخ به این سؤال، پیامبر (ص) نام دوازده امام را به ترتیب ذکر کردند که این حدیث به «حدیث جابر» مشهور است. امامان بزرگوار، مصادیق «اولی الامر» هستند.

۵۰ ۱

امام علی (ع) در وصف پیامبر رحمت (ص) فرمودند: «پیامبر، طبیعی ستیاری بود، [بر خلاف سایر طبیبان] او خود به سراغ مردم می‌رفت، داروها و مرهم‌هایش را خودش آماده می‌کرد و ...» این بیان امیرالمؤمنین علی (ع) بیانگر سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم بود.

۶۰ ۳ مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند. (استقامت و پایداری در برابر مشکلات از وظایف مردم نسبت به رهبر)

مشارکت در نظارت همگانی سبب می‌شود که رهبر، همهٔ افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت انجام وظایف اسلامی برای رهبر آسان تر شود.

زبان انگلیسی

۶۱ ۴ ممکن است افراد تحت استرس زیاد، سردردها، دردهای خفیف و مشکلات خواب را تجربه کنند.

توضیح: "stress" (استرس) یک اسم غیرقابل شمارش است و کاربرد "many" به همراه آن صحیح نیست.

دقت کنید: شمارنده‌ها (too much, a lot of و ...) قبل از اسم به کار می‌روند، نه پس از آن.

۶۲ ۱ عمو جرج من [تا حالا] هرگز دریا را ندیده است. با این حال، هفتهٔ قبل از او شنیدیم که برای قایق‌رانی برنامه‌ریزی می‌کند.

توضیح: با توجه به این‌که در جای خالی اول، گویندهٔ جمله به تجربهٔ عمویش از ابتدای زندگی تاکنون اشاره می‌کند، به فعل در زمان حال کامل نیاز داریم؛ بنابراین یکی از گزینه‌های (۱) یا (۳) می‌تواند صحیح باشد. علاوه‌بر این، هر چند "has seen" در گزینه (۲) در زمان حال کامل است، اما به دلیل مثبت بودن فعل، در این جمله از نظر معنایی صحیح نیست. در مورد جای خالی دوم دقت کنید که فعل مورد نظر در جملهٔ دوم، در زمان مشخصی از گذشته انجام شده و به پایان رسیده است؛ بنابراین در جای خالی دوم به فعل در زمان گذشتهٔ ساده در این تست به "heard" نیاز داریم.

۶۳ ۴ مری به او توصیه کرد که تنها به آن‌جا برود، اما او فکر نمی‌کرد که آن توصیهٔ خوبی باشد.

توضیح: "advice" (توصیه، نصیحت) یک اسم غیرقابل شمارش است و بنابراین "s" جمع نمی‌گیرد و برای شمارش آن باید از "piece of" استفاده کنیم که قبل از اسم به کار می‌رود.

دقت کنید: "good" (خوب) صفت است و در زبان انگلیسی، صفت قبل از اسم به کار می‌رود، نه پس از آن.

۶۴ ۱ جهان به دلیل سیستم‌های ارتباطی و حمل و نقل مدرن، در حال کوچک‌تر شدن است.

- (۱) ارتباط؛ تماس (۲) گفت‌وگو، مکالمه
(۳) درک، ادراک (۴) رقابت

۶۵ ۴ کیت در بین همکلاسی‌هایش محبوب نیست، چرا که همیشه بقیهٔ دانش‌آموزان را مسخره می‌کند.

- (۱) حیرت‌انگیز، شگفت‌انگیز (۲) صادق، رو راست
(۳) قطعی، مطلق (۴) محبوب

۶۶ ۱ در بسیاری از کشورهای غربی، اغلب فروشگاه‌ها در روزهای بلافاصله پس از کریسمس، قیمت‌هایشان را تا ۵۰٪ کاهش می‌دهند.

- (۱) [قیمت] کم کردن، کاهش دادن؛ تخفیف دادن
(۲) [از رادیو و تلویزیون] پخش کردن
(۳) اندازه‌گیری کردن؛ اندازه گرفتن
(۴) پیشگیری کردن از، مانع ... شدن

۶۷ ۱ فناوری لیزر جدید، به بسیاری از افراد دارای مشکلات بینایی، این امکان را داده است که بار دیگر به وضوح ببینند.

- (۱) تکنولوژی، فناوری (۲) افزایش؛ ازدیاد
(۳) وجود، هستی (۴) آزمایش

۵۱ ۱ مهم‌ترین ثمرهٔ اخوت (برادری) مسلمانان با یکدیگر، به وجود آمدن قدرت بزرگی است که زورگویان و مخالفان با اسلام را از تجاوز به حقوق ملت‌های مسلمان باز می‌دارد و فرصت پیشرفت مسلمانان را فراهم می‌کند.

۵۲ ۳ جابر بن عبدالله انصاری، از یاران خوب رسول خدا (ص) می‌گوید: در کنار خانهٔ خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به سویتان آمد.» سپس رو به سمت کعبه کرد و دست بر آن گذاشت و فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد، شیعیان و پیروان او، رستگاری و در روز قیامت، اهل نجات‌اند ...»

در همین هنگام، آیهٔ شریفهٔ «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.» بر پیامبر (ص) نازل شد.

۵۳ ۴ پیامبر خدا (ص) حکومتش را بر پایهٔ عدل بنا کرد و اعلام نمود که همهٔ انسان‌ها از یک مرد و زن آفریده شده‌اند و ملاک کرامت و گرامی بودن، تقواست. پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص)، جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان ثروت و قدرت، قرب و منزلت یافتند. (تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت)

۵۴ ۴ در حادثهٔ فتح مکه حدود ۲ سال پیش از رحلت پیامبر (ص)، ابوسفیان رهبری مشرکان را بر عهده داشت و فقط هنگامی تسلیم شد که پیامبر (ص)، مکه را فتح نمود. او به ناچار تسلیم شد و به ظاهر اعلام مسلمانی کرد.

پسر او، معاویه، جنگ صفین را علیه امیرالمؤمنین (ع) به راه انداخت و در سال چهل‌م هجری با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت و خلافت رسول خدا (ص) را به سلطنت تبدیل کرد.

۵۵ ۱ حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

۵۶ ۱ امام هادی (ع) را به اجبار به سامرا که مرکز خلافت بود، آوردند و در محلی که یک پادگان نظامی بود، منزل دادند. امام صادق (ع) مبارزهٔ خود را علنی‌تر کرد و حتی قیام زیدبن علی، عموی خود را تأیید نمودند. «زیارت جامعهٔ کبیره» منتسب به امام هادی (ع) می‌باشد.

۵۷ ۲ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی‌کردند و وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی‌دادند. اگر مردم آن دوره با این حاکمان ظالم مبارزه می‌کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می‌گرفت و آن بزرگواران بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرا می‌خواندند و جامعهٔ بشری در مسیر صحیح کمال پیش می‌رفت.

۵۸ ۱ مطابق آیهٔ ۱۰۵ سورهٔ انبیاء می‌فرماید: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ، أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایستهٔ من به ارث می‌برند. وعدهٔ قرآنی یادشده در کتب آسمانی پیشین «تورات و ذکر» به بندگان صالح «عبادی الصَّالِحُونَ» به ارث بردن زمین «أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا ...» می‌باشد.

۵۹ ۲ آیهٔ «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ قَبَلَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لَيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»، نشان‌دهندهٔ جریان مرجعیت دینی در دوران غیبت امام به شمار می‌رود و نشان از باز بودن باب اجتهاد و استنباط دارد.

رانهٔ قاره‌ای، [یعنی] فرایندی (روندی) که قاره‌ها از طریق آن از هم جدا و در سرتاسر زمین پراکنده شدند، به علت [وجود] صفحات پوستهٔ زمین که جابه‌جا می‌شوند به وجود می‌آید. حرکت صفحات، چیزی (عاملی) است که امروزه باعث [به وجود آمدن] زمین‌لرزه‌ها و فوران‌های آتشفشانی می‌شود.

رانهٔ قاره‌ای یک‌باره اتفاق نیفتاد. [بلکه] میلیون‌ها سال، زمان برد. اولین جدایی پانگه‌آ زمانی اتفاق افتاد که آمریکای شمالی از آفریقا جدا شد. اقیانوس اطلس در این زمان به وجود آمد. سپس آمریکای جنوبی، هند، قطب جنوب و استرالیا جدا شدند. این قاره‌ها به علت رانهٔ قاره‌ای، هنوز [هم] هر سال مقداری جابه‌جا می‌شوند. حتی بعضی دانشمندان نظریه‌پردازی می‌کنند که ممکن است دوباره یک «ابرقاره» جدید مثل پانگه‌آ شکل بگیرد! تلاش کنید تا تصور کنید که زمین میلیون‌ها سال بعد چه شکلی خواهد بود. شبیه الان خواهد بود یا ظاهری متفاوت خواهد داشت؟

۷۶ ۲ نویسنده اطلاعات این متن را چگونه سازمان‌دهی می‌کند؟

- ۱) نویسنده توضیح می‌دهد هر قاره چگونه نام‌گذاری شد.
- ۲) نویسنده پانگه‌آ را توصیف می‌کند و سپس فرایندی را شرح می‌دهد که باعث شد [بخش‌های] آن از هم جدا شوند.
- ۳) نویسنده تاریخچهٔ هر قاره را شرح می‌دهد.
- ۴) نویسنده فهرستی از نظریه‌ها را در مورد این‌که ممکن است در آینده برای زمین چه اتفاقی بیفتد، ارائه می‌کند.

۷۷ ۱ کدام یک از پاسخ‌های زیر این جمله را تقویت می‌کند:

- «قاره‌های زمین ممکن است در آینده دور در موقعیت‌های متفاوتی باشند.»
- ۱) رانهٔ قاره‌ای هم‌چنان هر سال قاره‌ها را کمی جابه‌جا می‌کند.
 - ۲) فوران‌های آتشفشانی و زمین‌لرزه‌ها مدت مدیدی است که اتفاق افتاده‌اند.
 - ۳) رانهٔ قاره‌ای بعد از تکه‌تکه شدن پانگه‌آ متوقف شد.
 - ۴) دانشمندان هم‌عقیده نیستند که پانگه‌آ چگونه تکه‌تکه شد.

۷۸ ۳ عبارت "is derived from" [نام] از ... گرفتن) در پاراگراف

اول می‌توانند توسط "comes from" جایگزین شود.

- ۱) درست کردن، تشکیل دادن (۲) [آتش و غیره] خاموش کردن
- ۳) از ... آمدن؛ مال ... بودن (۴) بردن، دور کردن

۷۹ ۱ این متن عمدتاً در چه مورد است؟

- ۱) پانگه‌آ و این‌که رانهٔ قاره‌ای چگونه زمین را در طول زمان تغییر داده است
- ۲) [این‌که] انسان‌ها در گذشته چگونه در یک کشور به نام پانگه‌آ زندگی می‌کردند
- ۳) [این‌که] بلایای طبیعی مانند آتشفشان‌ها و زمین‌لرزه‌ها چگونه قاره‌ها را شکل داده‌اند
- ۴) [این‌که] قاره‌ها چگونه توسط یونانی‌ها نام‌گذاری شدند

۸۰ ۳ در متن اطلاعات کافی وجود دارد تا به کدام یک از پرسش‌های

زیر پاسخ دهد؟

- ۱) چه کسی نام «پانگه‌آ» را برای ابرقارهٔ گول‌پیکر انتخاب کرد؟
- ۲) فرایند جدا شدن قاره‌ها چه زمانی آغاز شد؟
- ۳) کدام پدیدهٔ طبیعی باعث زمین‌لرزه‌ها و فوران‌های آتشفشانی می‌شود؟
- ۴) ابرقارهٔ بعدی چه زمانی بر روی زمین تشکیل خواهد شد؟

ریاضیات

۸۱ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) $p \vee q$ فقط وقتی نادرست است که p و q هر دو نادرست باشند، پس اگر فقط یکی از p یا q نادرست باشند، این گزاره نادرست نیست.
- ۲) اگر p و q هر دو نادرست باشند، آن‌گاه $\sim p$ و $\sim q$ هر دو درست خواهند بود و $\sim p \wedge \sim q$ درست است.

۶۸ ۴ بسیاری از بچه‌های کوچک این موقعیت را ندارند که به کمپ

تابستانی زیبایی مانند این بروند، بنابراین باید قدر آن را بدانید.

- ۱) آزمایش کردن
- ۲) شناسایی کردن، شناختن
- ۳) توسعه یافتن؛ پیشرفت کردن؛ رشد کردن؛ توسعه دادن
- ۴) قدر ... را دانستن؛ قدردانی کردن از؛ درک کردن

۶۹ ۲ شبکهٔ تلفن یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای مهندسی در تاریخ

بشر است.

- ۱) طبیعت؛ ذات
- ۲) بشر، نوع بشر، انسان
- ۳) سنت، آداب و رسوم
- ۴) سنت، رسم

۷۰ ۴ اگرچه به دانش عمیق او از تاریخ ایران احترام می‌گذاشتم،

[اما] او معلم خیلی کارآمدی نبود.

- ۱) اصرار کردن، تأکید کردن
- ۲) مبادله کردن، معاوضه کردن
- ۳) شکایت کردن، گله کردن
- ۴) احترام گذاشتن به، محترم شمردن

DNA یک ساختار شیمیایی شگفت‌انگیز است که در هر سلولی موجود

می‌باشد. آن حاوی تمام اطلاعاتی است که سلول‌ها نیاز دارند تا ماهی را [تبدیل به] ماهی و شما را [تبدیل به] شما کنند. تمامی انسان‌ها از یک سلول به وجود می‌آیند و به تریلیون‌ها سلول رشد می‌کنند. DNA به آن یک سلول می‌گویند که دو سلول تقسیم شود، سپس چهار، سپس هشت؛ تا یک بدن کامل شکل بگیرد. آن رشد همه چیز را از سرتان تا انگشتان پاهایتان را کنترل می‌کند. DNA هم‌چنین بر روی بسیاری از خصوصیت‌های فردی تأثیر می‌گذارد، مثل این‌که شما پسر باشید یا دختر و این‌که آیا قدبلند باشید یا کوتاه. امروزه دانشمندان بر روی ژن انسان مطالعه می‌کنند تا در مورد خصوصیات و مریضی‌ها بیاموزند. آن‌قدر ژن‌های زیادی در [بدن] انسان‌ها وجود دارد - حداقل ۳۰,۰۰۰ تا از آن‌ها - که زمان زیادی طول خواهد کشید تا همه با جزئیات مطالعه شوند و پی برده شود که [هر کدام] چه کار می‌کنند.

۷۱ ۱

- ۱) رشد کردن؛ پرورش دادن
- ۲) خلق کردن؛ ایجاد کردن
- ۳) اضافه کردن، افزودن
- ۴) جفت کردن، جور کردن

۷۲ ۳

- ۱) افزایش دادن؛ افزایش یافتن
- ۲) بزرگ کردن؛ گسترش دادن
- ۳) تقسیم کردن؛ تقسیم شدن
- ۴) بهبود بخشیدن؛ بهتر شدن

۷۳ ۴

- ۱) هیچ چیز، هیچی
- ۲) هیچ یک، هیچ کدام
- ۳) چیزی، یک چیزی
- ۴) هر چیز، همه چیز

۷۴ ۴

- ۱) چاق
- ۲) لاغر؛ نازک
- ۳) بزرگ
- ۴) کوتاه؛ قد کوتاه

۷۵ ۳ توضیح: "about" حرف اضافهٔ مناسب برای فعل "learn"

می‌باشد.

میلیون‌ها سال قبل، زمین بسیار متفاوت‌تر از آن چیزی که امروزه دیده می‌شود، به نظر می‌رسید. تمام هفت قاره (آمریکای شمالی، آمریکای جنوبی، آسیا، آفریقا، اروپا، استرالیا و قطب جنوب) قارهٔ بسیار عظیمی بودند که دانشمندان [آن را] پانگه‌آ می‌نامند. نام پانگه‌آ از واژهٔ یونان باستان «پان» به معنای «کامل» و «گه‌آ» به معنای «زمین» گرفته شده است.

۱ ۸۸

$$\left. \begin{aligned} \sqrt{1} &= [1] = 1 \\ \sqrt{2} &= 1 \\ \sqrt{3} &= 1 \\ \sqrt{4} &= [2] = 2 \\ \sqrt{5} &= 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 1+1-1+2-2=1$$

۸۹ ۳ تعداد شغل‌های جدید را X می‌نامیم. بنابراین تعداد بیکاران پس از آن به صورت $12-X$ خواهد بود.

$$\frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = 4 = \frac{12-X}{12+28} \times 100$$

$$\Rightarrow 4 = \frac{12-X}{5} \times 100 \Rightarrow 4 = 2(12-X)$$

$$\frac{\text{ساده کردن ۲}}{\text{از طرفین}} \Rightarrow 2 = 12 - X \Rightarrow X = 12 - 2 \Rightarrow X = 10$$

۹۰ ۳ هر فرد در این کشور به طور متوسط، ۴ دندان پوسیده، ۴ دندان کشیده شده و ۴ دندان پر شده دارد.

۹۱ ۱ کلمه «ارومیه» دارای شش حرف متمایز است. برای اولین جایگاه ۶ حالت و برای هر جایگاه یکی از حالات کم می‌شود:

$$\boxed{6} \times \boxed{5} \times \boxed{4} = 120$$

۹۲ ۳ در یک بار بازی کردن، تعداد اعضای فضای نمونه‌های برابر $3 \times 3 = 9$ است. حال تعداد اعضای فضای نمونه‌های دو بار بازی کردن برابر است با:

$$n(S) = 9 \times 9 = 81$$

$$n(S) = 2^4 = 16$$

$$A = \{(د پ د پ), (د پ د د), (د د پ د), (د د پ پ), (د پ د د), (د د پ د), (د د پ پ), (د پ د د)\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

۹۴ ۴ کلاً ۱۰ مهره وجود دارد، پس فضای نمونه‌ای، انتخاب ۳ مهره از ۱۰ مهره است:

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{(10-3)!3!} = \frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

۹۵ ۱ تعداد کل اعداد سه‌رقمی ساخته شده با این ۵ رقم، برابر است با:

$$n(S) = 5 \times 4 \times 3 = 60$$

پیشامد مطلوب آن است که آن عدد فرد باشد: همه ارقام به‌جز ارقام فرد رقم به کاررفته در یکان

$$\uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow \\ \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{3} \Rightarrow n(A) = 4 \times 3 \times 3$$

همه ارقام به‌جز ۲ رقم به کاررفته در یکان و صدگان

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4 \times 3 \times 3}{60} = \frac{3}{5} = 0.6$$

۲ ۹۶

$$S = \{(ر, ۱), (ر, ۲), \dots, (ر, ۶), (پ, ۱), (پ, ۲), \dots, (پ, ۶)\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 12$$

$$A = \{(ر, ۱), (پ, ۲), (پ, ۳), (پ, ۴), (پ, ۵), (پ, ۶), (ر, ۵)\} \Rightarrow n(A) = 7$$

$$B = \{(ر, ۲), (پ, ۲), (ر, ۴), (پ, ۴), (ر, ۶), (پ, ۶)\} \Rightarrow n(B) = 6$$

$$A - B = \{(پ, ۱), (پ, ۳), (پ, ۵), (ر, ۵)\} \Rightarrow n(A - B) = 4$$

۳ اگر حداقل یکی از دو گزاره p و q نادرست باشد، $p \wedge q$ همواره و الزاماً نادرست است.

۴ اگر q نادرست باشد، آن‌گاه $\sim q$ درست و در نتیجه $p \vee \sim q$ درست می‌شود.

۸۲ ۱ ارزش گزاره را برای دو حالت I (درست و نادرست) بررسی می‌کنیم:

p	q	r	$r \wedge q$	$\sim(r \wedge q)$	$\sim q$	$p \wedge \sim q$
د	ن	د	ن	د	د	د
د	ن	ن	ن	د	د	د

چون در اینجا هر دو گزاره $\sim(r \wedge q)$ و $(p \wedge \sim q)$ درست هستند، پس ارزش گزاره I دو شرطی آن‌ها نیز در هر وضعیتی از I (چه درست و چه نادرست) درست است.

تذکر: قانون دو شرطی گزارهها $(p \Leftrightarrow q)$ به صورت زیر است:

p	q	$p \Leftrightarrow q$
د	د	د
د	ن	ن
ن	د	ن
ن	ن	د

۸۳ ۴ قاعده قیاس استثنایی به صورت $(p \Rightarrow q) \wedge p \Rightarrow q$ است.

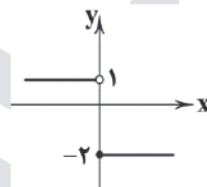
۸۴ ۲ می‌دانیم عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim q \Rightarrow \sim p$ می‌شود پس داریم:

اگر ۵ عددی زوج است، آن‌گاه ۱۲ عددی اول است. q

عکس نقیض: اگر ۱۲ عددی اول نیست، آن‌گاه ۵ عددی زوج نیست. $\sim p$

عددی غیر اول است، آن‌گاه ۵ عددی فرد است.

۸۵ ۳ در این تابع در هر بخش از ضابطه، یک تابع ثابت داریم:

۱ ۸۶

$$f(x) = 2x - 3 \Rightarrow \begin{cases} f(0) = 2(0) - 3 = -3 \\ f(\frac{1}{2}) = 2(\frac{1}{2}) - 3 = 1 - 3 = -2 \end{cases}$$

$$\Delta f(0) - f(\frac{1}{2}) = 5(-3) - (-2) = -15 + 2 = -13$$

$$f(a) = -13 \Rightarrow -13 = 2a - 3 \Rightarrow -13 + 3 = 2a \Rightarrow -10 = 2a \Rightarrow a = \frac{-10}{2} = -5$$

۸۷ ۱ با توجه به این‌که f تابعی ثابت است، پس:

$$f(3x) = a, f(x) = a$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$af(3x) = a + f(x) \Rightarrow a \times a = a + a \Rightarrow a^2 = 2a$$

$$\Rightarrow a^2 - 2a = 0 \Rightarrow a(a - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \end{cases}$$

$$f(x) = a \xrightarrow{a=2} f(x) = 2 \Rightarrow f(\frac{1}{2}) = 2$$

۱ ۱۰۴

$$y = -x^2 + 3x \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 3 \\ c = 0 \end{cases}$$

$$S \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-3}{2(-1)} = \frac{-3}{-2} = \frac{3}{2} \\ y = -\left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3\left(\frac{3}{2}\right) = -\frac{9}{4} + \frac{9}{2} = \frac{-9+18}{4} = \frac{9}{4} \end{cases}$$

رأس سهمی نقطه‌ی $S\left(\frac{3}{2}, \frac{9}{4}\right)$ است که در ناحیه‌ی اول واقع است.

۳ ۱۰۵

$$y = \frac{1}{3}x^2 - 1 \begin{cases} x = -1 \rightarrow y = \frac{1}{3}(-1)^2 - 1 = \frac{1}{3} - 1 = -\frac{2}{3} \\ x = -2 \rightarrow y = \frac{1}{3}(-2)^2 - 1 = \frac{4}{3} - 1 = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{9 - (-6)}{2 - (-1)} = \frac{9+6}{2+1} = \frac{15}{3} = 5$$

$$y = mx + n \xrightarrow{x=2, y=9} 9 = 5(2) + n \Rightarrow 9 = 10 + n \Rightarrow n = -1$$

$$y = mx + n \xrightarrow{n=-1} y = 5x - 1 \Rightarrow f(x) = 5x - 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(0/2) = 5\left(\frac{2}{10}\right) - 1 = 1 - 1 = 0 \\ f(-0/2) = 5\left(-\frac{2}{10}\right) - 1 = -1 - 1 = -2 \end{cases} \xrightarrow{\text{اختلاف}} -(-2) = 2$$

۲ ۱۰۷

۲۷ داده داریم. بنابراین میانه (Q_2) برابر با داده‌ی ۱۴ام و Q_1 برابر با داده‌ی ۷ام است.

در نتیجه دنباله‌ی چپ و راست هر کدام شامل ۶ داده می‌باشند، پس داریم:

$$7 \times 6 = 42 = \text{مجموع داده‌های دنباله‌ی چپ}$$

$$9 \times 6 = 54 = \text{مجموع داده‌های دنباله‌ی راست}$$

$$240 = \text{مجموع بقیه داده‌ها} = (27 - 12) \times 16$$

$$\text{میانگین کل} = \frac{42 + 96 + 240}{27} = \frac{378}{27} = 14$$

۱۰۹ باید Q_1 (چارک اول) و Q_3 (چارک سوم) را بیابیم. چون ۱۵ داده داریم، میانه برابر با داده‌ی هشتم، Q_1 برابر با میانه‌ی ۷ داده‌ی اول و Q_3 برابر با میانه‌ی ۷ داده‌ی آخر است:

$$Q_1 = 3 = \text{داده‌ی چهارم} \Rightarrow IQR = Q_3 - Q_1 = 85 - 3 = 82$$

$$Q_3 = 85 = \text{داده‌ی دوازدهم}$$

۳ ۱۱۰

$$\frac{36^\circ}{n} = 72^\circ \Rightarrow n = \frac{36^\circ}{72} = \frac{9 \times 4^\circ}{9 \times 8} = 5$$

اقتصاد

۱۱۱ به دولت که برای ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی (مثل دفاع نظامی) فعالیت می‌کند، «بازبگر کلان» می‌گویند.

۱ ۱۱۲

تعداد محصول \times قیمت محصول = درآمد

$$\text{ریال } 12,000 \times 20,000 = 240,000,000 = \text{درآمد سالیانه}$$

$$\text{ریال } 224,000,000 = \text{هزینه کل سالیانه}$$

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود یا زیان

$$= 240,000,000 - 224,000,000 = 16,000,000 > 0 \text{ (سود)}$$

۹۷ ۳ برای رسم مثلث به ۳ نقطه نیاز داریم، پس باید ۳ نقطه از بین ۸ نقطه انتخاب کنیم:

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{5!3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2 \times 1} = 56$$

توجه کنید که ترتیب انتخاب نقاط مهم نیست، یعنی مثلاً مثلث ABC با مثلث CBA فرقی ندارند.

۹۸ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کمی نسبتی - کمی فاصله‌ای (۳) کمی نسبتی - کیفی اسمی
(۴) کیفی ترتیبی - کمی نسبتی

۹۹ ۳ می‌توانیم از اصل متمم استفاده کنیم:

همه‌ی ارقام

به‌جز صفر

$$\text{تعداد کل اعداد سه‌رقمی} = 9 \times 10 \times 10 = 900$$

$$\text{تعداد اعداد سه‌رقمی که در آن‌ها عدد ۷ به‌کار نرفته باشد} = 8 \times 9 \times 9 = 648$$

همه‌ی ارقام

همه‌ی ارقام

همه‌ی ارقام

به‌جز ۷

به‌جز ۷

به‌جز ۷

پس در نتیجه تعداد اعداد سه‌رقمی که حداقل یکی از ارقام آن ۷ باشد برابر است با: $900 - 648 = 252$

۱۰۰ ۲ زیرشاخه‌های گام طرح و برنامه‌ریزی عبارتند از:

(۱) چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر

(۲) چگونگی نمونه‌گیری

(۳) روش کار

(۴) شیوه‌ی تحلیل داده‌ها

سازمان‌دهی داده‌ها از زیرشاخه‌های گام گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها است.

۱۰۱ ۲

$$\underbrace{ax^2 - x^2 - 4a + 4}_{\text{فاکتور از } a-1} = x^2(a-1) - 4(a-1) = (a-1)(x^2 - 4) = (a-1)(x-2)(x+2)$$

مشاهده می‌شود در بین عوامل تجزیه، عبارت $a+1$ وجود ندارد.

۱۰۲ ۱ طرفین معادله را در عبارت $x(x+2)$ ، یعنی مخرج مشترک بین کسرها ضرب می‌کنیم تا مخرج‌ها حذف شوند:

$$x(x+2)\left(\frac{x}{x+2} + \frac{1}{x} = 4\right) \Rightarrow x(x) + (x+2) = 4x(x+2)$$

$$\Rightarrow x^2 + x + 2 = 4x^2 + 8x \Rightarrow x^2 + x + 2 - 4x^2 - 8x = 0$$

$$\Rightarrow -3x^2 - 7x + 2 = 0$$

$$\Delta = (-7)^2 - 4(-3)(2) = 49 + 24 = 73$$

چون Δ مثبت شده است پس معادله ۲ ریشه‌ی حقیقی متمایز دارد

که $x \neq 0$ ، -2 و می‌دانیم حاصل ضرب ریشه‌ها از رابطه‌ی $\frac{c}{a}$ به دست می‌آید:

$$\frac{c}{a} = \frac{2}{-3} = -\frac{2}{3}$$

۲ ۱۰۳

$$x(2x-3) = 6 \Rightarrow 2x^2 - 3x = 6 \xrightarrow{\text{تقسیم طرفین بر } x^2} x^2 - \frac{3}{2}x = 3$$

از آن‌جا که $b = -\frac{3}{2}$ است ما باید $\left(\frac{b}{2}\right)^2$ را به طرفین اضافه کنیم:

$$\left(x - \frac{3}{4}\right)^2 = \left(-\frac{3}{4}\right)^2 + \frac{9}{16}$$

ب) گذشت زمان و تکامل بشر به ویژه دستیابی به فناوری‌های نوین اجتماعی و کشف قوانین حاکم بر اجتماعات انسانی موجب گسترش محدوده اقتدار دولت‌ها در گذشته شد.

ج) وظیفه دولت در رفع مشکل بیکاری به معنای این نیست که به بیکاران کار دهد و مستقیماً در بخش دولتی اشتغال ایجاد کند.

۱۱۸ الف) عوامل مؤثر بر خرید مصرف‌کنندگان عبارت است از:

- ۱- قیمت کالا
- ۲- درآمد شخص
- ۳- سلیقه شخص
- ۴- قیمت سایر کالاها
- ۵- تبلیغات

ب) زمانی که با مزاد تقاضا مواجه می‌شویم به علت پایین بودن قیمت‌ها عرضه‌کنندگان سطح تولید و عرضه را کاهش داده پس بسیاری از متقاضیان کالا به کالای مورد نظر خود دسترسی نخواهند یافت، لذا ناگزیر حاضرند با پرداخت قیمت بالاتر نیاز خود را رفع کنند.

ج) دولت و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی برای خریدهای عمده در بازارهای حراجی مناقصه برگزار می‌کنند، یعنی هر تولیدکننده‌ای که با قیمت پایین‌تر کالایش را ارائه کند، در این بازار برنده است.

۱۱۹ الف) اصل مزیت نسبی بیان می‌کند که هر کشور باید به تولید کالاهایی بپردازد که در میان کالاهای تولیدشده توسط این کشور از هزینه تولید پایین‌تر و کیفیت تولید بالاتری برخوردار باشد.

۱۲۰ ج) دو عاملی که باعث بر هم زدن هماهنگی سطح توسعه و سطح رشد می‌شوند:

- ۱- ایجاد بهبود در شاخص‌های توسعه با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت
 - ۲- داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی هم‌چون نفت
- برای مثال می‌توان کشور قطر را نام برد که با داشتن مواد گران‌بهای معدنی با جمعیتی حدود ۹۱۰ هزار نفر این تعادل را بر هم زده است.

علوم و فنون ادبی

۱۲۱ الف) همه عبارت‌ها نادرستانند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) تاریخ جهان‌گشا: کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزم‌شاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده.

ب) بهارستان اثریست به نثر از جامی.

ج) جمشید و خورشید: مثنوی‌ای از سلمان ساوجی که به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

د) عشاق‌نامه: مثنوی‌ای سروده عراقی که در هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی پرداخته است.

ه) اخلاق‌الاشراف: اثری منشور که در آن ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه طنز و تمثیل بیان شده است.

۱۲۲ ج) هر پنج عبارت درج‌شده درست است.

۱۲۳ ج) در سبک هندی واژگانی مانند «سفال، بخیه و پل» که به ترتیب در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) آمده‌اند و تا پیش از سبک هندی کم‌تر در شعر راه داشتند، رواج یافت.

۱۲۴ ب) برخلاف آنچه در گزینه (۱) آمده، نثر ساده در سبک هندی با نثر مرسل در سبک خراسانی مانند تاریخ بلعمی تفاوت دارد. در نثر ساده این دوره لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر کم نیست.

۱۲۵ ج) در این بیت، مصراع دوم مصداق و مثالی برای مصراع اول است که آن را «اسلوب معادله» می‌نامیم:

اسلوب معادله: پیری / از گرانی غفلت ایمن نبودن = وقت سحرها / خواب
گران همی دادن

۱۱۳ الف) بورس کالا محل مبادلات کاغذی کالا است و کالایی در آن مبادله نمی‌شود. معمولاً این گونه بازارها به نام کالایی که در آن‌ها معامله می‌شود، نام‌گذاری می‌شوند.

ب) روی ورقه سهم، نام شرکت و شماره ثبت آن، مبلغ سرمایه ثبت‌شده و سرمایه پرداخت‌شده، تعیین نوع سهم، مبلغ اسمی سهم و مقدار پرداخت‌شده آن به حروف و عدد نوشته می‌شود.

ج) صاحبان سهام به نسبت سهمی که خریده‌اند، مالک و در سود و زیان شرکت سهیم می‌شوند.

۱۱۴ ج) الف)

$$20 = \frac{680}{34} = \frac{\text{قیمت سرمایه}}{\text{هزینه استهلاک}} = \text{عمر مفید}$$

۲۰ سال عمر مفید این تجهیزات می‌باشد.

ب و ج) اگر عمر مفید آن‌ها را ۱۷ سال فرض کنیم:

$$\text{میلیارد تومان } 40 = \frac{680}{17} = \frac{\text{قیمت سرمایه}}{\text{عمر مفید}} = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد تومان } 8 = 40 \times \frac{20}{100} = \text{میزان کاهش هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد تومان } 32 = 40 - 8 = \text{هزینه استهلاک جدید}$$

$$\text{میلیارد تومان } 128 \rightarrow 32 \times 4 = \text{هزینه استهلاک چهار سال آخر}$$

۱۱۵ الف) در عقد جعاله، کارفرما در قبال عمل مشخص کارگزار، اجرت معینی به او می‌پردازد.

ب) مشارکت مدنی، قراردادی بازرگانی برای در هم آمیختن سرمایه نقدی و یا جنسی بین چند شخص حقیقی یا حقوقی به منظور ایجاد سود می‌باشد.

ج) در فروش اقساطی، بانک‌ها بنا به تقاضای کتبی مشتری، سرمایه فیزیکی را خریداری و به صورت قسطی به مشتری می‌فروشند.

۱۱۶ الف) ۱

$$20\% = \text{دهک دوم} - \text{دهک پنجم}$$

$$7 - x = 2 \Rightarrow x = 5\% = \text{سهم دهک دوم}$$

$$7 - x = 2 \Rightarrow x = 5\% = \text{سهم دهک چهارم}$$

$$11 - y = 4/5 \Rightarrow y = 6/5 = \text{سهم دهک چهارم}$$

ب) برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد در دو کشور از فرمول:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{\text{شاخص دهک‌ها}}{\text{سهم دهک اول}}$$

استفاده می‌کنیم و سپس با مقایسه نسبت‌های به دست‌آمده با هم، می‌گوییم این نسبت برای هر کشور که بزرگ‌تر باشد، وضع توزیع درآمد در آن کشور نامناسب‌تر است، لذا داریم:

$$\frac{26}{4} = \frac{6}{5} = \frac{\text{سهم دهک دهم کشور A}}{\text{سهم دهک اول کشور A}} = \frac{\text{شاخص دهک‌ها برای کشور A}}{\text{سهم دهک اول کشور A}}$$

$$(*) \frac{\text{سهم دهک دهم کشور B}}{\text{سهم دهک اول کشور B}} = \frac{\text{شاخص دهک‌ها برای کشور B}}{\text{سهم دهک اول کشور B}}$$

* از آنجایی که دهک دهم کشور B مجهول است، با استفاده از مفروضات مسئله ابتدا سهم آن را به دست می‌آوریم:

$$14/5 = \text{دهک دوم} - \text{دهک دهم}$$

$$x - 5/5 = 14/5 \Rightarrow x = 20\% = \text{سهم دهک دهم}$$

$$4 = \frac{20}{5} = \text{شاخص دهک‌ها برای کشور B}$$

پس داریم:

لذا از آنجا که این نسبت برای کشور A بیشتر از کشور B می‌باشد، می‌گوییم توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر از کشور B است.

۱۱۷ الف) یکی از نمادهای «رفاه اجتماعی» در جامعه، ایجاد

شرایطی است که موجب مسئولیت‌پذیری افراد جامعه در برابر یک‌دیگر و رضایتمندی و شادکامی آن‌ها شود.

۱۵۰ ۲ مفهوم گزینۀ (۲): عاشق تنها به معشوق توجّه دارد. / ترجیح

معشوق بر همه دل‌بستگی‌ها

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینۀها: رمیدگی عاشق از معشوق / (واسوخت)

جامعه‌شناسی

۱۵۱ ۱ برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. این

گروه طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی، از سه جهان سخن می‌گویند: جهان طبیعت، جهان ذهن و جهان فرهنگ.

۱۵۲ ۱ استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی،

بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد. اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی و از بین بردن ساکنان بومی پرداختند. آن‌ها در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند و اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.

۱۵۳ ۲ وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی

علم تجربی سکولار پدید می‌آورد که توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد.

حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر فطرت الهی انسان است، اما حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانستی، صرفاً براساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.

سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از جهان هستی است. در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است.

۱۵۴ ۴ ترتیب مراحل تکوین نظام نوین جهانی به صورت زیر است:

پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

۱۵۵ ۳ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای

استعمارگر ← نامتعادل شدن مبادلات تجاری

افول قدرت کلیسا ← پیدایش دولت - ملت‌ها

۱۵۶ ۴ لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه

می‌نامند. نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

۱۵۷ ۱ برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق

انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

در صورتی می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد که فرهنگ جهانی، معتقد به ارزش جهان‌شمول عدالت باشد.

۱۵۸ ۳ فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جان می‌داند که

انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.

در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند است. همه موجودات طبیعی به تسبیح خدا مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند.

در نگاه اساطیری هم طبیعت، ماده‌ای خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.

۱۴۰ ۳ تلمیح به داستان حضرت یوسف (ع)

گل	پیپر	ه	نا	نیلد	ب	گر	دیدد	د	را	فاق
-	U	-	-	U	U	-	U	U	-	-
یو	سف	ص	ف	تا	نیلد	آ	زین	چا	ه	ب
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل

وزن و تلمیح در سایر گزینۀها:

(۱) تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج

وزن: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

(۲) تلمیح: اشاره به داستان ضحاک ماردوش

وزن: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

(۴) تلمیح: اشاره به داستان خسرو و شیرین

وزن: مفعول مفاعلن فعولن

۱۴۱ ۳ گزینۀ (۳) مضمون «خوش‌باشی» دارد که از ویژگی‌های سبک

عراقی نیست.

سایر گزینۀها مضمون عرفانی دارند که متناسب با ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

۱۴۲ ۴ در سده‌های پنجم و ششم، در شمال غرب ایران دسته‌ای از شاعران

ظهور کردند که کار آنان در ادب فارسی، تازگی داشت و خاقانی جزو این دسته است.

۱۴۳ ۳ سنایی ابتدا مدیحه‌گوی (ستایشگر صاحبان قدرت) بود، اما در

دوره دوم حیات شعری خود، به سیر و سلوک معنوی پرداخت.

۱۴۴ ۱ بررسی سایر گزینۀها:

(۲) می‌روند ≠ می‌آیند

(۳) آب ≠ آتش

(۴) بنشین ≠ برخیز

۱۴۵ ۱ تشبیه (بیت «د»): تشبیه رخ به چمن و باغ نسرین / تشبیه

قد به حرف «الف» و سرو سیمین

جناس (بیت «ه»): دوش، دور / ماه، آه

تشخیص (بیت «ب»): نسبت دادن صفت «دوان» به اشک

کنایه (بیت «الف»): چشم عقاب نداشتن کنایه از تیزبین نبودن / دل شهباز نداشتن کنایه از جرأت نداشتن

تضاد (بیت «ج»): بهشت ≠ دوزخ / است ≠ نیست

۱۴۶ ۱ ارزش موسیقایی «سجع متوازن» از گونه‌های دیگر سجع کم‌تر

است. / وصال و فراق (سجع متوازن)

بررسی سایر گزینۀها:

(۲) مرده و نبرده (سجع مطرف)

(۳) بسته و پیوسته (سجع مطرف)

(۴) خاموشی و فراموشی (سجع مطرف)

۱۴۷ ۳ با توجّه به معنی و آهنگ خواندن بیت‌ها، در سه بیت «ب»،

«ج» و «ه» سخن شاعر در مصراع اول تمام نمی‌شود. دو بیت دیگر، هر کدام مصراع‌های مستقل دارند.

۱۴۸ ۲ واژه «چون» در دو بیت «ب» و «د» به معنی «چگونه» است.

بررسی سایر بیت‌ها:

الف) چون: هنگامی که

ج) چون: همانند

۱۴۹ ۴ پیام مشترک مصراع سؤال و گزینۀ (۴): ارزشمندی دل

پیام سایر گزینۀها:

(۱) نکوهش دل‌بستگی یک‌طرفه

(۲) تأثیر نگاه زیبارویان / نگرستن به زیبارویان زمینه‌ساز دل‌دادگی است.

(۳) نکوهش بی‌وفایی و دورویی زیبارویان

این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۱۶۵ ۲ پوشش دانشجویان ترکیه علیه قانون منع حجاب در مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات دولتی به این موضوع اشاره می‌کند که زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند، اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. «اوردوس» بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و این مثال به این موضوع اشاره می‌کند که رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است ولی انسان‌ها در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند (سقوط ارزش‌ها).

۱۶۶ ۴ ما اغلب می‌دانیم که باید از راننده تاکسی، پلیس، پزشک، همسایه یا دوست انتظار چه رفتارهایی را داشته باشیم و در مواجهه با آن‌ها چگونه رفتار کنیم. گرچه ممکن است گاهی دانسته‌هایمان غلط از آب درآیند، دیگران مطابق انتظارات رفتار نکنند و حوادثی خلاف قواعد رخ دهند. نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود، اما گاهی دیگران مطابق انتظارات رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند (مانند تصویر صورت سؤال).

۱۶۷ ۱ جامعه و نظام اجتماعی را می‌توان به موجود زنده تشبیه کرد، ولی باید به این نکته توجه داشت که جامعه یک موجود زنده نیست، بلکه شبیه یک موجود زنده است. برخی رویکردهای جامعه‌شناسی به تفاوت این دو عبارت توجه کافی نداشته‌اند.

منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یک‌دیگر اثر می‌گذارند و از یک‌دیگر اثر می‌پذیرند.

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

۱۶۸ ۱ تأکید بر آگاهی و معنا از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

با این‌که فضای مجازی معنای به‌روز بودن را در خود دارد، ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خود جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار بگیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود.

۱۵۹ ۴ اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی و صنعتی محدود نمی‌کنند، بلکه به ابعاد فرهنگی مانند خودباختگی فرهنگی آن‌ها نیز توجه دارند. آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد و بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید. با گسترش زندگی مدرن در جهان بر انواع آسیب‌های زیست‌محیطی افزوده شد. انسان مدرن به دلیل نگاه دنیوی و سکولار خود، نگاه معنوی و دینی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد.

۱۶۰ ۴ با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، جریان چپ در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غربگرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

رهاورد حکومت منورالفرکان غربگرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است. قدرت حاکمان سکولار وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، اقدام به از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی، حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید می‌کردند. دولت‌های کشورهای مسلمان نیز به میزان دوری از سنن دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.

۱۶۱ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:
(ب) برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند. روان‌شناسی، نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است.
(ج) امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است و به جای این‌که انسان، توسعه فناوری را هدایت و راهبری کند، فناوری، زندگی انسان‌ها را کنترل می‌کند.

۱۶۲ ۴ اقتصاد، حقوق، سیاست، تاریخ، باستان‌شناسی، ارتباطات، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، زبان‌شناسی، مدیریت، روان‌شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.
موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است. جامعه‌شناسی تفسیری، جامعه‌شناسی انتقادی و جامعه‌شناسی تبیینی، سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

۱۶۳ ۴ بررسی عبارت نادرست:
(ج) پدیده‌های طبیعی برخلاف کنش‌ها و پیامدهای آن، به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته نیستند، بلکه مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها، وجود دارند.

۱۶۴ ۳ در این دیدگاه، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۱۷۹ ۲ بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد.

۱۸۰ ۳ بررسی عبارت نادرست:

ب) بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

فلسفه و منطق

۱۸۱ ۴ تغییر معنای کلمه فیلسوف از دوستدار دانایی به دانشمند باعث ارتقای معنای واژه فلسفه شد.

۱۸۲ ۱ فلسفه که علم درباره هستی است، در حقیقت همان وجودشناسی است و معرفت و علم به عنوان یکی از اقسام هستی در داخل وجودشناسی قرار می‌گیرد، اما به دلیل مباحث فراوانی که در معرفت‌شناسی هست، این بخش توسعه فراوانی یافته و امروزه با عنوان مستقل معرفت‌شناسی مورد بحث قرار می‌گیرد.

۱۸۳ ۴ پارمنیدس می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد.

۱۸۴ ۳ حیرت در زندگی روزمره باعث زندگی بر پایه تفکر فلسفی و فلسفه است، نه از آثار آن.

۱۸۵ ۴ پاسخ دادن به سؤالات گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) نیازمند تفکر فلسفی و عقلانی نیست، زیرا سؤالاتی اساسی و بنیادین نیستند.

۱۸۶ ۴ قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) درست است. قسمت دوم گزینه‌های (۳) و (۴) درست است.

۱۸۷ ۳ معرفت‌شناسی به پدیده شناخت می‌پردازد.

۱۸۸ ۱ افلاطون به عقل اهمیت می‌دهد و آن را بارزتر از حس می‌داند و معتقد است که شناخت حقیقی که به عالم مثل تعلق می‌گیرد، با استفاده از عقل ممکن است. علاوه بر این، شهود قلبی را هم باور دارد و معتقد بود که سقراط آن عالم برتر را مشاهده کرده است.

۱۸۹ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) استدلال به نفع احسن بودن جهان خلق شده توسط خالق حکیم، گونه‌ای از استدلال عقلی محض است.

ج) این قبیل مشاهدات، از نوع شهود قلبی است و از راه چشم به دست نمی‌آید. فیلسوفانی که به شهود قلبی و عرفانی اعتقاد داشتند:

افلاطون، سهروردی، برگسون و جیمز

۱۹۱ ۴ مباحث علم منطق تعریف و استدلال هستند که منطق شیوه تعریف و استدلال درست را به ما می‌آموزد.

۱۹۲ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هوشنگ کاشف گنجینه است یا هوشنگ پنهان‌کننده گنجینه است.

(۲) علی احمدی دانش‌آموز کوشایی است یا علی معتقد است که احمدی دانش‌آموز کوشایی است.

(۳) احمد متخصص عرفان است و دین یهودی دارد یا احمد متخصص عرفان یهودیان است.

کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد، مثل گالیله که روش تجربی را در موقعیتی به کار گرفت که شهود آباء کلیسا تنها روش علمی قابل قبول بود.

۱۶۹ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

د) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد که راهنمای زندگی آن‌هاست.

۱۷۰ ۳ می‌دانید که برخی از کنش‌های انسان‌ها، اجتماعی‌اند. علوم

انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند، ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند. موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند، ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.

۱۷۱ ۲ پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود و بوق زدن راننده یک کنش است.

۱۷۲ ۲ فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند. حال اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود و پای ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را به میان می‌آورد. او برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند (پیدایش یک هنجار).

۱۷۳ ۲ جهان، واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود و برخی، جهان اجتماعی را با موجودات زنده (ارگانسیم) مقایسه کرده‌اند؛ مانند سعدی که می‌گوید: «بنی آدم اعضای یک پیکرند».

۱۷۴ ۱ لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کم‌تر در معرض تغییر قرار می‌گیرند. عقاید و ارزش‌ها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند (انسان تربیت‌پذیر است).

۱۷۵ ۳ با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۱۷۶ ۱ عبارت مذکور در صورت سؤال به قلمرو آرمانی جهان اجتماعی که در گزینه (۱) بیان شده، اشاره دارد.

۱۷۷ ۱ وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

گاهی برای شناخت خود از دیگران کمک می‌گیریم که بیانگر هویت آگاهانه است که یا آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و آن را برایمان بازگو می‌کنند.

۱۷۸ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

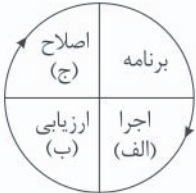
الف) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند، یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد.

ج) فرد طی فرآیند جامعه‌پذیری به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنا می‌شود.

۲۰۵ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) به دلیل زمان‌بَر بودن روش تحلیلی و محدودیت زمانی برای حل مسئله، برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند.
- (۲) روش‌های اکتشافی حل مسئله نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند - اعتبار راه‌حل‌های روش اکتشافی با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود.
- (۳) حدس‌زدن، مثالی برای روش اکتشافی است، نه تحلیلی.

۲۰۶ ۲

۲۰۷ ۱ انتخاب همسر آینده ← تصمیم فردی

انتخاب رشته تحصیلی ← تصمیم فردی

- انتخاب رئیس شورای شهر (به دلیل انتخابات و رأی مردم) ← تصمیم گروهی
- انتخاب بهترین روش حمله در بازی فوتبال (همانند تصویر کتاب که ورزش والیبال را نشان می‌دهد) ← تصمیم گروهی

۲۰۸ ۴ ارائه همه راه‌حل‌های احتمالی ← روش بارش مغزی ←

روشی اکتشافی است.

- حل مسئله از آخر به اول جزء روش مهندسی معکوس است که از روش‌های شروع از آخر به شمار می‌رود و روشی اکتشافی است.

۲۰۹ ۱ پیامدهای ناتوانی در حل مسئله ← ناکامی و فشار روانی

محصول و پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری ← تعارض

۲۱۰ ۲ در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز

- انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. به عبارت دیگر، منبع لذت در خود تکلیف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱، ۳، ۴) در این گزینه‌ها، افراد کاری را به خاطر دریافت پاداش بیرونی انجام می‌دهند که این امر نشان‌دهنده انگیزه بیرونی است.

۱۹۳ ۴ در عام و خاص من وجه، کلیت وجود ندارد.

۱۹۴ ۲ در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.

۱۹۵ ۱ در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد. مردی که در طبقه بالا زندگی می‌کند «تصور» است. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۱۹۶ ۴ هنگامی که شرایط استفاده از استقرا را به درستی رعایت نمی‌کنیم، دچار مغالطه تعمیم شتاب‌زده می‌شویم. یکی از این شرایط تناسب تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جامعه آماری می‌تواند بزرگ یا کوچک باشد.
- (۲) مربوط به تمثیل است و تعمیم شتاب‌زده مربوط به استقرای تعمیمی است.
- (۳) فقط در استقرای تام همه موارد بررسی می‌شود.

۱۹۷ ۱ به جملات با معنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق یا کذب آن‌ها سخن بگوییم، «قضیه» می‌گویند.

۱۹۸ ۱ اگر جسمی آسمانی ستاره باشد نورانی است.

ماه نورانی است.

پس: ماه ستاره است.

هر چند این استدلال، استدلال درستی نیست؛ اما روش رسیدن به نتیجه در آن وضع تالی است.

۱۹۹ ۴ صدق به صدق یا تداخل کلی به جزئی است یا عکس.

۲۰۰ ۴ در شکل اول حد وسط در صغرا محمول و در کبرا موضوع است. صغرا لزوماً مقدمه اول نیست و کبرا لزوماً مقدمه دوم نیست.

روانشناسی

۲۰۱ ۲ مثال، روش خرد کردن مسئله که مهارت حل مسئله را افزایش

می‌دهد، نمونه‌ای از «پیش‌بینی» است. با آموزش این مهارت حل مسئله تحت «کنترل» قرار می‌گیرد.

۲۰۲ ۱ الف) رشد هیجانی مستلزم آگاهی از هیجانات خود و آگاهی از هیجانات اطرافیان است.

ب) منظور از رشد اخلاقی، همان عمل اخلاقی است، هرچند دلیل آن ممکن است متفاوت باشد؛ مثل خوشحال کردن دوست و یا انجام دادن کار اخلاقی به دلیل درستی آن.

۲۰۳ ۳ گزارش کردن نوری که در اتاق تاریک تابانده نشده است ← ردیابی محرک غایب است که هشدار کاذب نام دارد.

۲۰۴ ۲ آزمایش اینگهوس درباره بررسی اثر گذشت زمان بر فراموشی بود. هم‌چنین یکی از نتایج آزمایش او این بود که بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

توجه: آزمایش اینگهوس درباره یکی از عوامل مؤثر بر فراموشی یعنی گذشت زمان بود، در گزینه (۴) قسمت اول گفته شده آزمایشی جالب درباره یکی از عوامل مؤثر بر فراموشی انجام داده که درست است با وجود آن‌که نوع آن را مشخص نکردیم، اما در گزینه (۲) گفتیم آزمایش او جهت بررسی اثر تداخل بود که این عبارت نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) او مجموعه‌ای از واژگان بی‌معنا را حفظ کرد.

(۳) آزمایشات او دو نتیجه دربر داشت.

(۴) بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.